

Szerkesztőség és kiadó hivatal  
S. L. éhényi utca SIMON-ház Kunz József ur  
kereskedésével szemben.

### HIRDETÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok...  
valamint a lap szo lemi részét illető  
minden közlemények ide intendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert közéleti  
fogadtatnak el.

# DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán  
küldve:

Egész évre	10	frt	—	kr.
Félévre	5	frt	—	kr.
Negyedévre	2	frt	50	kr.
Egy óra	1	frt	—	kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábsopetisors egyszeri beiktatásért 5kr  
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr  
Nyitlár 4 hasábsopetisorsért 20 kr.  
Hirdetést vagy reklamot magában foglalt  
ujdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Csütörtök, május 26

101. szám.

## Tótfrancziául.

Ugy gondolom „A szokott katona,”  
címmű nepszövegben fordul elő, hogy va-  
lami tótdiák francia nyelvemesternek adja  
ki magát, s a tót nyelvet tanítja fran-  
czia helyett mind addig, míg egy tábor-  
nok, aki francziául tud, a városba nem  
kerül és föl nem fedezi a turpisságot.  
Nos hát így lehet félrevezetni az embe-  
reket. Így lehet mindent összevissza be-  
szélni a politikából is azok előtt, kik a  
politikához nem értenek. Csak képviselő  
vagy újságíró legyen valaki a kiről fel-  
tételézik, hogy ért hozzá és bátran be-  
szélheti a franciaia helyett a tót nyelvet.  
De legkivált az okkupációval vagyunk  
igy. Erről már annyit írtak és beszéltek  
tótfrancziául, hogy az emberek sehogy  
sem bírnak a nyelv kórsággal tisztába  
jönni, és nem tudják, mit gondoljanak,  
mit higyenek.

Csak nem régen is azt hangoztatta  
egy fő fő szélbali szónok, hogy Ausz-  
ria-Magyarországnak kelet felé kell gra-  
vitálnia, s mindjárt reá, megtámadta az  
okkupációt. Adta a tótfranczia nyelv  
mestert kitűnően, a hallgatóság pedig  
megéjenezte hűségesen, jeléül annak,  
hogy ő is érti ám a magas politikát.  
Magyarra fordítva pedig, az a beszéd  
körülbelül annyit tett hogy: „Igen buta  
lehet az olyan okos ember, aki csak az-  
ért fűvénykedik, hogy prédálhasson.”  
Valamint, hogy igen magas politika lehet  
a kelet felé való gravitálás, a gravitálás  
nélkül kelet felé. Szónok ugyan is, hal-  
lott harangozni valahol, de nem tudja,  
hogy miért harangoznak. Hallotta emle-  
getni a kelet felé való gravitálást, de  
nem tudja, hogy az okkupáció is kelet  
felé való gravitálás.

Ugy látszik, hogy a tisztelt szél-  
bali diplomata nem tudja, hogy aki va-  
lamely részvénytársulatnál szavazattal

akar birni, választmányi tag vagy igaz-  
gató tanácsos akar lenni, hogy annak  
ott részvényvel kell birnia. Sem azt nem  
tudja, hogy miért fektet egyik másik  
hatalom valami nagy súlyt, egyik másik  
kis sziget bírására, föld avagy tenger  
szorosra. Mert ha az illető nagy hazafi mind  
ezeket tudná, nem azonképpen buzdita-  
na bennünket a kelet felé való gyavita-  
lásra, hogy helytelenítse az okkupá-  
ciót. Az ilyen tótfranczia beszédekkel  
csak azok szoktak előállni, kiknek e  
nyelvekről fogalmuk sincs, valamint, hogy  
fából is azok akarnak vaskarikát csinál-  
ni, kiknek: „Uram bocsáss, mert nem  
tudják mit cselekednek!”

Kossuth Lajos volt az, ki legjobban  
hibáztatta Ausztria-Magyarországnak azt  
a politikáját, még a szerb-török és az  
orosz-török háborúk alkalmával, hogy  
miért hagyta a Balkánt muszka kézre.  
Hogy miért nem igyekezett ott magának  
befolyást szerezni, miért nem igyekezett  
ott magát megfészkelni. És Kossuth La-  
josnak igaza volt. Ausztria-Magyarorszá-  
gnak azonban kedvezett a szerencse. —  
Előbb megengedte a muszkanak, hogy  
ő kezdjen háborút, ő szabadítsa fel a  
balkáni népet, ő kaparja ki a gesztenyét,  
és csak azután, a késhez kezdett hozzá  
látni. Kezdte magát befészkelni, kezdte  
a balkán népeket a muszka kézzől leít-  
ni, és kezdte befolyását kiterjeszteni.

De mindezekhez leg és legelső lépés  
az okkupáció volt, azaz: a komposze-  
szorítási jognak megszerzése. És most,  
mikor már régen benne vagyunk a Ko-  
ssuth politikájában, mikor már régen  
folytatjuk a gravitálást kelet felé, akkor  
felébred álmaiból egy szélbali szónok, és  
elkezdi tanácsolni a kelet felé való gra-  
vitálást. Hanem „aszongya hogy „aszon-  
gya”: Bosznia nem kell neki! Ő csak  
ugy akarja azt a gravitációt, már t. i.  
amint a szélbalok szokták, szóval győz-

ni, nem pedig cselekedettel is, mert hát  
tulajdonképen előbb még azt is tudnia  
kellene, hogy: „Was heiszt dasz: gravi-  
tálás?” Beszélni szokván a szélbali  
szónok sok helyen olyanról is, a mihez  
nem ért.

A kelet felé való gravitálás tehát  
annyt tesz, a memyit most mi teszünk  
a keleten, hogy t. i. beékeljük oda ma-  
gunkat és kiszorítottuk a muszkat;  
amit ha szélbali szónok ur nem hisz, ol-  
vassa el az Egyetértésből a muszka la-  
pok főrmedvényeit, és azok megfogják  
neki magyarázni. — A kelet felé való  
gravitálás annyit tesz, hogy „okkupáció”  
más szóval részvényre való szert tevés;  
amilyen részvényre akarna szert tenni  
Oroszország Bulgáriában, de ugy látszik  
nem sikerül, és ha tiszsz, huszszor  
annyi áldozatért sikerülne neki, mint a  
menyüiert nekünk Bosznia sikerült, meg-  
adná az áldozatot szívesen: pedig reá  
nézve ez a dolog mindössze is csak ha-  
talmi kérdés, míg reánk nézve sokkal  
nagyobb.

Engedjenek meg tehát a szélbal-  
urai és szónokai, ha megint csak azt  
mondjuk: hogy könnyű azok előtt fran-  
cziául beszélni, akik a franciaia nyelvet  
nem ismerik.

— Valasztási mozgalmak Hajdume-  
gyében. A hszoboszlói választókerület  
szabadelvűpárti választói a mult vasárnap  
értekezletet tartottak H. Szoboszlón, melyen  
elhatározták, hogy a párt minden-estére fog  
jelöltet állítani. Bizottságot küldöttek ki,  
mely a vidékkel egyetértve határozzon a je-  
löltség dolgában. E kerületben összetartás  
mellett a szabadelvűpárt szép reményvel  
nézhet a választás elé. A függetlenségi párt  
ujból az eddigi képviselői György Eleket je-  
pette fel, ki beszámoló és program beszédét  
a kerület községeiben pünkösztkor fogja meg-  
tartani.

héten. Egy lusta korbély molnár van most  
benne a ki: ohasem fizeti meg az árendát s ha-  
török, romlik valamije, inkább ugy hagyja,  
minthogy megcsinálja. Nem is örül az már egy  
hónap óta. De ha valamirevaló ember jönne  
oda, megélné becsületesen s nekem is jutna  
valami. Főlcapsz ösöm?

Megyes Ferkó mindjárt föl is csapott.  
Csak ugy ragyogott a két szeme az örömtől  
s nem tudta a tekintetes szolga bíró urnak  
meg sem köszönni illendőkép a szíveségét,  
emberségét.

A helység jelöljárói csak ámultak-bő-  
multak.

— De hát ki már most a gyujtogató,  
tekintetes uram? — szólt az öreg bíró, fejét  
csóválva.

— Majd az is megkerül, felelt a szol-  
ga bíró ur.

S küldte is mindjárt a pandurokat sza-  
naszt s ihol, nem telik bele fertály óra, itt  
hozzák a Tilili pintermestert, kinek ugy va-  
czog a foza, mintha a hídge lenné s két pau-  
durnak kell megtámasztani, hogy el ne  
essék.

— Ki gondolta volna, hogy ez az em-  
ber a gyujtogató? — Csóválják fejüket bi-  
rák uraimék.

— Nem, ez csak tanu, feleli nevetve a  
szolgabíró.

— Tilili uram, legyen hát esze, — bá-  
torítják a megrémült embert.

— Igen és feleljen arra pontosan, a mit  
kérdezni fogok, — szólt a szolgabíró. —  
Mondja el, mit tud Rikkancs Mátys szára-  
rki molnárról s adja elő a mit hallott teg-  
nap a templom előtt, mikor nevezett egyén  
özvegy Lepényesinével szóváltásba keve-  
redett.

Tilili pintermester, fogvaczogva ugyan,  
de mindent elmond, a mit tegnap Rikkancs  
molnár mondott a templom előtt Lepényesi-  
nének s a minek az volt az vége, hogy „meg-  
keserüli valamelyikük.”

— Helyes, — szólt a szolgabíró, bete-

## Országgyűlés.

Budapest, május 25.

A képviselőház ma tartá  
zárlulását. Az elnöki előterjesztések  
után Babes Vince az árvizek, Madarasz  
József pedig egy főhadnagy által a nemzeti  
érzület ellen elkövetett sértés iránt interpel-  
láltak. Az előbbinek Baross miniszter, az  
utóbbinak a kormányelnök felelt s a minis-  
teri válaszok tudomásul vétettek.

Most a ház díszmagyarba öltözött el-  
nöke székéről felállva, ünnepélyes hangon,  
emelkedett szellemű zárbeszédet tartott,  
melyben a ház három évi működésének fon-  
tosabb alkotásait foglalta össze röviden, gyá-  
kori helyeslésektől kisorsva, melyek különösen  
akkor törtek ki zajosan, midőn elnök ama  
jelenetnek magasztosságát emelte ki, mikor a  
ház egyhangilag szavazta meg a honvédség  
és népfelkelés felszerelésére szükséges ösze-  
geket. Midőn végül az elnök a királyt és  
családját s a hazát éltette, a ház tagjai (né-  
hány szélsőbali kivétellel) felálltak és lelke-  
sen éljenek; az elnöknek Pulszky Ferencz  
mondott köszönetet általános helyeslés közt;  
a jegyzőkönyv hitelesítése után pedig az el-  
nököt zajosan éltetve, egymástól barátság-  
osan elbucsuva, osztott k szét a képviselők.

Majd ülés után Szontagh Pál a tisztikar  
élén és nevében számos képviselőktől kör-  
nyezve ékes és megható szavakban vett bu-  
csut az elnöktől, ki megindultan és meleg  
szavakban felelt; különösen a felelt őszinte  
sajnálataának adva kifejezést, hogy Szontagh  
Pál — mint ez alkalommal is kijelenté, — a  
politikai küzdeletről visszavonulni határozta el  
magat, mit a jelenlevők is mindnyájan élén-  
ken sajnáltak.

A főrendiház ma tartotta utolsó  
ülését a főrendiek számosan jelentek meg,  
s közöttük volt ezutal Fratricsevics alhor-  
nagy a testőrség kapitánya s Edelsheim-  
Gyulai báró ny. lovassági tábornok. A fő-  
rendiek vita nélkül elfogadták az igazoló  
bizottság jelentését a főrendiek jegyzékének,  
kiigazításáról; az örökös tagsági jogot nyert  
családok beigazításáról szóló javaslatot, és  
a magyar gáncországi vasutársaság részére  
nyújtandó további állami biztosításokról  
szóló javaslatot. — Ezután Senyey  
Pál b. elnök tartott ünnepélyes, s igen nagy  
hatást keltett, hangjában s tartalmában  
egyaránt kiváló zárbeszédet, röviden mélt-

jezve a kihallgatást. — Szórol szóra ugyan-  
azt vallja, a mit a többi tanu. Vezessék elő  
most özvegy Lepényesinét.

Mikor kijön özvegy Lepényesné, Tilili  
uramat még mindig ott találja a helységhá-  
zának udvarán. Az érdemes pintermesternek  
még most is vaczognak ugyan kissé a fogai,  
de nagyobb benne a kíváncsiság mint a fele-  
lem s be akarja várni a történetendőkét. Hanem  
mikor közeledni látja fejleje a leégett özvegy  
asszonyt, tüstént elpárolog onnan. Cak az  
kellene még, hogy ez az özvegy asszony a  
nyakába akassza magát! Hamar, Tilili, el  
innen! Kód előttem, kód utánam!

De ott maradt az udvaron még egy  
ember a Lepényesiné régi tisztelői közül: a  
sánta kertész. Az nem szűkik meg az esze-  
gényedett özvegy elől, hanem azt gondolja  
magában:

— Csinos menyecske az most is, s egy  
szép és takarékos asszonygyal nem jár rossz  
szul az ember, ha a rajta levő ruháján kívül  
nem is kap egyebet az ember. Mikor az első  
férjével összekelt, akkor sem volt semmijök  
az asszony gazdálkodta meg, a mi jök később  
lett. En bizony elveszem.

Es ugy tett, a hogy mondtá.  
Együtt mentek ki a helyiség házának  
udvaráról s még nem is mentek messze, mi-  
kor látták, hogy hozza három pandur megva-  
salva a szárazárki Rikkancs molnárt.

Eleinte tagadta a gazember, hogy ő  
gyujtotta föl a kecskés-völgyi malmot, de rá-  
bizonyodott minden, elvitték a vármegye töm-  
lőzsebe s ott tölti még most is az időt a mit  
a törvény rászabott.

## Szélcsendalatt.

(A „Hangnlatok”-ból.)

Az én kis Balaton melléki tanyám, az-  
az alsóérsi nádas kis vityilló fölér a mira-  
mare-i márványpalotával, sőt többre tartom,  
mert nem sötét tragédiák színhelye, mint  
amaz, de nyajas, boldog órák csodás fészke,

## A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

### A kecskés-völgyi malom.

Elbeszélés.

Irta VÉRTESI ARNOLD.

(Vége.)

— Nem mondhatok egyebet, mint a mit  
mondtam, — felelt a leány. — Én nem cse-  
lekedtem.

De hiába is tagadja; ellene bizonyít  
minden. Mit kereset hat az erdőben éjfé-  
l után? Miért futott el az emberek elől, mi-  
kor meg akarták állítani? Nem a malom fel-  
ől jött-e az uton? S nem találták-e meg  
nála a gyujtószereteket akkor, midőn el-  
fogták?

Mit felelhet mind erre? Azt mondja,  
hogy igen a malomtól jött, de még sem ő  
cselekedte. Hogy megvolt a szándéka, de még  
sem ő cselekedte. Hogy csak olyan kábult-  
ságban, olyan mámoros állapotban juthatott  
neki eszébe az a bűnös gondolat, de amint  
oda ért, megszállta a lelkiismeret s visszafor-  
dult? Ki hiszi el azt a mesebeszédet? A ki  
oly kábult mámoros állapotban idáig eljött,  
nem jött az hiába és nem fordult vissza  
hiába.

— Látod, hogy megfogtunk s nem ma-  
radt ekkora helyed sem kibujni, mutatta bíró  
uram szükre szorított tölcéért csinálva mar-  
kából.

— Nincs annyi valószínűség a beszé-  
dedben, mint a körömök feketéje, erősíté a  
jegyző.

De a lány megmaradt a mellett, a mit  
mondott. Ő nem cselekedte.

— Nem cselekedted? — főrmedtek rá  
az előljárók. — Hát ki cselekedte?

— En, — szólalt meg egy hang, a  
Megyes Ferkó hangja.

S előlépett a legény.

— Ereszkék el azt a leányt, bírák  
uraimék, mert az ártatlan. — En vagyok a  
bűnös.

tányolva azt, a mit a főrendiház a lefolyt ülészek alatt tett, s azt, a miben jövőre a főrendek a kormányt a legnagyobb készséggel támogatni hajlandók. Az elnök szavai általában, de különösen azokra részben aratott általános, élénk tetszést, melyekben a főrendiház reformját érintette, s melylyel hangsúlyozta, hogy az ország pénzügyeinek rendezésében minő készséggel támogatja a főrendiház a kormányt. Végül köszönetet mondott az elnöknek, háznagynak és a jegyzői karnak valamint az összes főrendeknek azért a szíves támogatásért, melyben őt mint elnököt részesítik. Szavait az uralkodó és családja és a haza életében végezte. Haynald Lajos bíbornok-érsek ugyancsak emelkedett szellemű beszédben szólt az elnök érdemeiről. s szavait a főrendek zajos eljűzéssel fogadták.

## Külföld.

Floquet aligha lesz Franciaország miniszterelnöke, noha Boulanger tábornok és hívei segítségével már sikerült neki kormányt alakítani. De az utolsó pillanatban olyan esemény történt, mely méltó feltűnést fog kelteni Európaszerte. — A képviselőház legnagyobb törvénykezési vezére tegnapielőtt megjelent Grévynek s tiltakoztak az ellen, hogy Floquet állítassék a kormány élére. E szokatlan fellépés indokaira nézve is egyértelműleg nyilatkoztak a pártok vezérei; utaltak arra, hogy Floquet neve az orosz udvarnál visszatetszést kelthetne s a jelen politikai viszonyok közt a francia hazafiak nem tűrhetik, hogy a kabinet élén olyan férfi álljon, ki az Oroszországgal való jó viszonyt kockáztathatja.

Minő hatást tett a parlamenti manifestáció Grévyre, arról a párizsi távirat nem nyilatkozik határozottan. De hogy ilyen tünemény után Floquetnek abban kell hagynia a kabinetalakítást, az bizonyos. Hisz ha gazdasági viszonyok közt a francia hazafiak nem tűrhetik, hogy a kabinet élén olyan férfi álljon, ki az Oroszországgal való jó viszonyt kockáztathatja.

## A magyar kormány intézkedései a francia és német vámfelélések ellen.

A magyar kormány nem fogja elmulasztani a francia és német vámfelélésekkel szemben megtenni mindazon ellenintézkedéseket, melyek különösen a gazdasági érdekek, főleg azonban a magyar mezőgazdaság létfeltételeinek megvédésére alkalmasak.

Tisza Kálmán miniszterelnök — mint „Pester Correspondenz” írja — el van tökély a kölcsönös szerződési viszonyban nyújtott minden védelmi eszközt felhasználni, hogy Ma-

szeregett, igazi, szabad otthonom nekem. Rajongok érte, mert oda könyököl ki az én nyílt, haragos kék vizemre, a bógó Balatonra a beleneveti fehér vonalait, sötétzöld fűnek lengő korraját annak ragyogó tükreibe. De mindenek fölötti anyja, hogy az enyém, hogy tulajdonom. (Az is igaz, hogy nem a versimből szerzem.)

Nos, ez a kis tanya sok jó és szép napot látott, de olyat sohasem, mint a tavalyi nyár egyik napja volt. Feledhetlenül kedves nap az nekem, dacára annak, hogy a Balaton cudarul megréztelt s a boszúság agyongyötrött. Így, a távol magányban, emlékeim romjai közt merengve, újra és gyakran végig élem e napot s áldom a sorsot, mely nyughatatlan képzeletemnek megadta az édes pihenőt.

Fiam született s azt Balaton-Füreden Jókaiék tartották a keresztvize. Ugy határoztuk, hogy a Dunántul paszitanak nevezett keresztelő lakomát nagynevű komám uralmal és komám asszonyommal nálam, Eörsön fogjuk megülni; Jókainé kocsin rándul át, Jókait és leányát: Rózáit pedig én röpittem nyilsebes vitorlán Alsó-Eörs felé.

Jókainak azért is tetszett a gondolat, mert még soha sem járt vitorlás hajón, Rózáinak pedig azért, mert neki valóságos eleme a hullám, a szél.

Soha életemben nem imádkoztam melegben, forróban időzve, mint ekkor. Csak sikerüljön az ut! Csak repülhessünk! Én Alsó-Eörsről Balaton-Füredre be is repültem pompásan, hogy masnap reggel visszarepülhessek veadegeimmel. Ott háltam a hajón s minden felőrában felébredtem; izgatottan mentem fel a fedélzetre s el nem folytatható örömmel gyönyörködtem az erős, hatalmas zengésű északi szél zugásában. — Hogy verie a habot a hajó bordáihoz! Hogy stívültözött végig a víz rónáján! No, ez ki fog tartani, ez megbecsüli magát, igazi élvezet lesz az a szilaj cikázás, melyet holnap a vészmadár végbevisz, vitorlászárnyaival keresztül-kasul röpködve e táj-

gyarország érdekeit a német és francia vámfelélések ellen megóvjá.

Ha egyes lapok és kortes beszédekben némely képviselőjelöltek is azon mesét terjesztik, hogy a miniszterelnöknek erre vonatkozó nézetei ismeretlenek s hogy a német és francia kormányok tulságos protektorai eljárások következményeit Magyarországra vonatkozólag ezért nem ismerik: az ily légből kapott szemrehányásokat komolyan venni nem lehet. A magyar államnak a monarchia külpolitikájára e fajta kérdésekre is irányadó befolyását Tisza Kálmán miniszterelnök ezen közgazdasági ügyek terén is kellő időben és erélylyel juttatta érvényre.

Tisza Kálmán közgazdasági politikája e tekintetben is céltudatos és nyílt, s mint arról 1885. ápril 25-én tartózkodás nélkül nyilatkozott, mondván:

... részéről azon nézetben vagyok, hogy közgazdasági politika, melyet ma a közép-európai államok követnek, az egyiknek vagy más kinek kisebb mértékben használhat, mint esetleg a szomszédos államnak árthat. Mert ha létezik veszély, az különösen a terményekért illetőleg, meggyőződéseim szerint a tengerentúli orosz versenyben van. Ellene védekezni Közép-Európa összes államaik érdekeiben állana. Ezt sikerrel csak úgy lehetne tenni, ha módot lehetne találni, hogy általa az egyes államok közötti kereskedelmi és közgazdasági viszonyok ne zavartassanak. Mert a közép-európai államok közt életbe léptetett gabonavámok árthatnak a gabonatermelő szomszédos államnak, de nem kielégítik arra, hogy a saját államot a jelzett verseny ellen megvédjék, míg az illető országnak közgazdasági viszonyaira más irányban mégis kártékonyan hatnak; de ha ártnak a szomszédos államnak, akkor ott is hasonló vámeleléseket provokálnak, melyek aztán ismét azon kezdeményező állam iparainak ártnak, mely ereket annak idején életbe léptette. Ugy hiszem hogy mindenki belátja hogy a dolog nagy nehézségeket okoz; részben politikaiakat, de mégis inkább közgazdaságiakat, a mennyiben a közép-európai államok közt vannak olyanok is, a melyek különösen a tengerentúli államokkal élénk kereskedelmet üznek s óvakodnak viszonyukat megzavarni, mindenestre azonban ez irányban minden lépést igen gondosan kell megfontolniok. — A mi az nem sikerült, addig — váleményem szerint nem marad más hátra számunkra, mint saját terményeinket védeni, jöllehet én oly védmóktól nagy eredményeket nem várok, és ez irányban reményt kelteni senkiben sem akarnék. Más részt azon szomorú szükségesség következik be ráuk nézve, hogy részünkről mi is demonstráljuk, miszerint mi képesek vagyunk gazdaságilag ártani azok-

tékos áradatot! Nyugodtan hajtottam fejemet vánuksomra s elszunnyadtam. Ugy éjfélt után két órákor szokatlan csendességre ébredtem fel: a szél végig hasalt a Balatonon s aludt, elaludt.

— Szépen vagyunk mormoltam magamban s többé nem feküdtem le, csak jártam föl-alá yacht fedezetén, türelmetlenül várva a nap kelését. Az talán majd hoz szelét. Hozott is egy kis fuvalmat, de ez meg ellenkező volt. No majd valahogy csak megalkuszunk vele! Talán megerősödik utközben. Kilenc óra tájban pontosan megjelentek a vendégeim s megindultunk. A szél azonban a helyett, hogy erősödött volna, folyton fogyott s körül-belől fele uton teljesen felmondta a szolgálatot.

A Balaton közepén voltunk. A „Vészmadár” büszke vitorla szárnyai lecsüggtek s lefogni kezdtek. A kormányrud nem fogott. — Az élénk kedélyű Róza végig dőlt a fedélzet csikos párnáin s mindig csendesebb lett, mint ha a verőfény sugarai szendert csókoltak volna a szem pilláira. Koronként megjegyezte, hogy ennek a hangulatnak is megvan a maga bája (a „Dolce far niente” összes motívumai ott részlettek a körülöttük tétlenkedő természetben) s néha-néha — mikor kétségbeesett arczomra vetette tekintetét — felkacagott. Jókai irogatni kezdett jegyzőkönyvébe s elmerült a ragyogó, nevető vidék szemléletében. De ebben a ragyogásban volt most valami komikus, a partok valóságos szemközt kacagtak bennünket. Kialhatatlan bájos volt minden, főképp az a mozdulatlan, redőtlen viziükör, mely álló képül fogta meg hajónkat.

— Ezt nevezem aztán igazi hajótörésnek, szóltam kedvetlenül.

— Soh' se busulj, — válaszolt nyájas malicziával Jókai, — hiszen haladunk, szépen haladunk!

Szépén haladunk! A hajó fenekén háromszáz mázsa ólom: ezt mozdítsa meg ilyen pityopty fuvalom? Haladunk? De a hozzánk

nak, kik nekünk ártnak. Ha minden állam át lesz hatva azon meggyőződéstől, melytől én áthatva vagyok, hogy nevezetesen a jelenlegi eljárás sokkal többet árthat a szomszédoknak, mint sem maguknak az illető államoknak használ: csak akkor remélhetjük, hogy azon józan politika létesül. Addig nincs más eszköz, minthogy mi is ez irányban működünk. A legközelebb feladat azonban ügyelni arra, hogy különösen mezőgazdaságunk az elkerülhetetlen mértéken túl ne szenvedjen.

Tisza Kálmán erre vonatkozó akkori fölfogása változatlan maradt.

## Napi hírek.

— A debreczeni zenede f. hó 30-án d. e 10 és fél órákor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgyát az 1883. ápril hó 13-iki közgyűlése elrendelt alapszabálymódosítás fogja képezni s melyre az alapító és pártoló tagok tisztelettel meghívotnak. Kelt Debreczenben, az 1887. május hó 24-én tartott ülésből. A v a l a s z t m á n y.

— A gróf Zichy hangverseny jövedelme (Nyílt számadás.) A Nagy-Károly és Eperjes városi tüzérszolgálat javára folyó 23-án Debreczenben az „Aranybika” szálloda diszteremben rendezett hangversenynek összes jövedelme 1174 frt 57 krt. tess, melyből az elkerülhetlenül szükséges kiadások 86 frt 30 krnak levonása után tiszta jövedelemként mutatkozik 1088 frt 27 kr. Ezen összegnek egyik fele a nagy-károlyi másik pedig az eperjesi tüzérszolgálat javára fordítás végett a nevezett városok polgármestereire, általam egyidejűleg elküldetett. A hangverseny alkalmával a következők felül fizetések tettek: Pechy Degenfeld Mária Gróf nő 7 frt, Gauowszky Lajos 3 frt, Steinmann Anna 5 frt, Kaszkovicsné 10 frt, Gölt Nándor 6 frt, Steinfeld Ignácz 14 frt, Szedlák József 1 frt, Revitzky Menyhért 5 frt, Revitzky Izabella 5 frt, Steinfeld Antal 2 frt, Boross Sándor 10 frt, Takács Ferenc ügyvéd 4 frt, Máriaassy pénzügyőri biztos 50 kr, — összesen — 67 frt 50 kr; mely összeg az összes jövedelemként kitértetett 1174 frt 57 krt. ben befoglaltatik. — Midőn az elősorolt felül fizetésekért a károsultak nevében ezennel köszönetet mondok, kedves kötelességemnek ismerem egyszersmind Csáthy Károly könyvkereskedő urnak a jegyek elárúsítása s a hangverseny rendezése körüli fáradozásaiért, valamint Fehér Hermann urnak a diszterem ingyen át engedéséért, a helybeli gázgyár igazgatóságának a világítás és a városi könyvtár ügyvezetőségének a nyomtatványok egészen ingyenes kiszolgáltatásáért, köszönetemet szintén kifejezni. Debreczen 1887. május hó 25. Gróf Degenfeld Schomberg Józsefné.

— Képviselő választási előkészületek Debreczenben. Az 1887-1892-dik országgyűlés összehívására vonatkozó királyi meghívó levél kihirdetése végett Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága június hó 3-dikán közgyűlést tart. A központi választmány június 4-dikén fog összeülni, hogy a

betévedt parti pillangó elhagy bennünket. Majd megmutatám én, mit tud ez a hajó, ha nyers, goromba szél zengető köteleit a öblösítően vásznait! keresztül törtem már vele minden időt e vizen, de hát ki tehet arról, ha vész az eleme, s nem — limonád.

Helyzetünkön nem lehet segíteni. — Pedig én egy kis üveg cognacot is hoztam magammal, — szölt Jókai, számitva szélviharra, arcomba vagdáló habokra.

— En meg az egész ebédünket hozom a hajón, de azt előbb Alsó-Eörsön kell elkészíttetni.

A déli harangszó gunyosan behangzott a partok falvaiból. Róza kisasszony azt indítványozta, hogy csináljunk verseket. Erre nem voltam hajlandó, de prózában szívesen kikáromkodtam volna magamat.

Végre azután elhagytam minden türelmem, le kellett arról mondanom, hogy kibőjtöljem az időt, hogy tovább is várakozzam a problematikus fuvalmakra:

— Le a horgonyt! El kell oldani a gíggét, kimegyünk evezve.

Igy is történt. Két matrózom azonnal hozzálátott a dologhoz, beszálltunk a kis csolaakba, hajónkat horgonyon hagytuk s egy rövid óra múlva kikötöttünk az alsó-eörsi partokon.

Jókainé már régen ott volt s jóízűen megnevette a mi vízi expedíciónkat. En erősen boszankodtam, hiába akartak megvigasztalni, csak nem fért a fejembe, hogy miért érdemtelmem én ezt kudarcot, ezt a rossz tréfát a Balatonról. Jókainak első vitorlázása volt ez, de nem tudom: nem tette-e meg meg mindjárt „utolsónak” is?

Ebédnél aztán — melyet a nyílt verendánkötöttünk el — sok bohó megjegyzéssel, tréfával aposztrofáltuk az átél szelcsendes kalandot s Jókai a maga aranyos kedvében pohárköszöntőt is mondott rám, a minnek a vége az volt, hogy:

— Családi életed hajóját sohae dűnges-

debreczeni képviselő választások idejét kitűze, s egyéb előintézkedéseket is megtegyén a választásra. — A helybeli függetlenségi párt II. és III. vák. kerületbeli tagjai f. hó 29-dikén d. u. 5 órákor tartják meg a sz. media társulat árucarnokában képviselő jelölti értekezletüket.

— A debreczeni szodaviz gyár részvény társulat, mely most alakult, rövid idő múlva megkezdí a gyártást. A gépekre vonatkozólag több ajánlat tétetett, s legközelebb utaznak a kiküldötték Budapestre, hogy ott elsőbb rangu gyárakat és gépeket megtekintsenek s ez iránt javaslatot tegyenek; még néhány részvény nincs jegyezve, illetve az alájegyzettek az előleg befizetve; aláírási ívek többeknél vannak, de nyilvános aláírásra Vilmos Lajos sörházában, Kondor Lajos és Benedek Arpd kereskedéseikben is vannak ívek elhelyezve.

— A debreczeni gazdasági egyesület választmánya a jövő vasárnap reg. 10 órákor a kereskedelmi s ipar kamra helyiségében gyűlést tart melynek főtárgya a hadsereg élelmi szükségleteinek közvetlen a termelők általi szállítása. Figyelemztetjük e nagy érdekű ügyre gazdáinkat.

— Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága június hó 2-ik napján d. e. 9 órákor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: Első Ferenc József Császári s Apostoli Királyi Ö Felségének kegyelmes királyi meghívó levele a jövő 1887—1891-iki országgyűlésre. — Az országos Törvénytar szerkesztősége az 1887. évi XXI. és XXII. törvénykezikeket megküldi. — A magyar kir. belügyminiszter ur f. évi májusa hó 13-án 31100/III b. sz. a. kelt leirata a módosított megyei nyugdíjszabályzat értelmében megszavazott 50,000 fronji megyei segély tárgyában. A közmunka és közlekedési miniszter ur f. évi 14721. számú leiratauk megfelelő módosított, a közmunka kezelése stb. tárgyában alkotott vármegyei szabályrendelet. B.-Ujvárosi község képviselőtestületének a község ház kiépítésére szükséges 3000 frt kölcsön felvételére vonatkozó határozata. — Benecz János és társai h. dorogi lakosok felbevezésük a H. Dorogon f. évi április hó 20-án megejtett lelkesi választás ellen.

— A második népfelkelési tisztifolyam tegnap fejeztetett be Debreczenben. E második tanfolyamban csak gyalogos népfelkelők vettek részt, mindössze tizenketten, u. m. Ember István, Gebauer Károly, Somlyódy István (Nyiregyháza). Nagy Sándor Borusz Sándor, Borbély Ferenc, Kovássy N. (T. Igarrol), Fényes Gusztáv, (Nyiregyháza), Szopó József (Beregszász), Dr. Dicsőfi Sándor, Oláh Károly (Kározzugló) és Lichtschein Jenő. A tanfolyam főfelügyelője Kassay Farkas Dániel alezredes dandáparancsnok, tanáry pedig Lörcinczy Dénes százados és Osváth Mihály hadnagyok voltak, kik a legnagyobb mértékben megnyerték a népfelkelési tiszt jelölteket szeretet és bizalmat kitűnő modoruk által. A kis csapat hetfőn Gyözy Béla altábornagy, kedden pedig Géff tábornagy előtt mutatott be a háromheti tartarulás eredményét, mely felett a két magas rangú katona legteljesebb elismerését fejezte ki. Tegnap teljes hadi felszerelésben a tanfolyam hallgatói nagy menet gyakorlatot tartottak a M. Pércs alatt fekvő Gygyori oszárdáig. Közben volt csatározás is, hol a népfelkelők egy fél századnak előjáró

sék nagyobb, hegyetlenebb zivatarok, mint a minők ma dűngedtek vitorlásodat. Vigan, kellemesen tellett az idő; úgy otthon voltunk valamennyien e partokon s oly édes, oly nyájas volt minden körülöttünk, mintha a „Senki” szigetének egy idylljét él-tük volna át. Jókai megnyesegette az amerikai szőlők buján elfutó vesszőit, szeretetteljes, gyengéd figyelemmel nézegette a gyümölcsfákat s a kerítés napasított kövei közt ragyogó, okos tekintetű zöld gyököket, melyek kétségkívül a kis Noémiről akartak tudakozódni. Jókainé gyermekeim közt töltötte az időt és soha, soha sem fogom feledni azt a jóaságos mosolyt, mely tisztes vonásairól s még mindig égő, szép nagy szeméből boldogan kisugárzott, maga körül látva az apróságokat, kiket anyira szeretett. Az ember hajlandó volt kételkedni: ez az az aszony, az a nagy művésznő, ki valaha szenvedélyének szózatoss beszédével, szavának méltóságos és hatalmas zengésével ezerek és ezerek szívét reszkettette meg? Csupa jóaság, csupa szeretet, a legigézőbb gyöngédség és ellágyulás édes hangjai suttoztak most ajakán, mintha soha más hivatása nem let volna, mint a család és soha más szerepe mint gyermekeket ölelni, szeretni.

Ki merete volna közülni azt gondolni, hogy mélységes, tiszta tekintete az utolsó, a végző lángokkal ég; hogy e hév nyár, melyet maga előtt lát pompázni, az ő utolsó nyara s e majdnem érzékeny szeretet, melyben egész nagy szíve felragyogott, megdicső-ülésének kezdete? . . .

Ránk esteledett, midőn megváltak tőlünk, de nincs az az éjszaka, mely emlékeimből kimossa e kedves nap fényét, sem azt a meggyőződést, hogy a valóban nagyok nem csak lángelméjükkel s művészetükkel, de szívükkel még inkább tündökölnék és hódítanak.

— Ujner Tagblat 21-ki kellett cserkészkot mint a pro-

Endrődi Sándor.

...és idejét kitűz...  
...a megtegyen...  
...a függetlenségi...  
...tagjai f. hó...  
...meg a csiz...  
...képviselő je...  
...davis gyár rész...  
...alkult, rövid idő...  
...A gépekre "vo...  
...tett, a legköze...  
...Budapestre hogy...  
...és gépeket meg...  
...látat tegyenek;...  
...jegyzeve, illetve...  
...g befizetve; alá...  
...k, de nyilvános...  
...házában, Kondor...  
...ereszkedésükben is...  
...dasági egyesü...  
...asárnap reg. 10...  
...ar kamra helyisé...  
...főtárgya a had...  
...közvetlen a ter...  
...figyelmeztetjük e...  
...törvényhatósági...  
...apján d. e. 9 óra...  
...rt. Tágyoronyat:...  
...ri s Apostoli Ki...  
...mes királyi meg...  
...1891-iki ország...  
...Törvénytár...  
...XXI. és XXII...  
...A magyar...  
...évi május hó...  
...kelt leirata a...  
...szabályzat értelme...  
...nyí megyei segély...  
...Bélekedési minisz...  
...leiratainak megta...  
...mka kezelése stb...  
...szabályrende...  
...viselőtestületének...  
...késség 3000 frt...  
...határozata. —...  
...broggi lakosok fel...  
...évi április hó...  
...asztás ellen...  
...keletési tisztí tan...  
...Debrecezenben...  
...gyalogos néps...  
...szere tizenketten...  
...Károly, Som...  
...61). Nagy Sándor...  
...encz, Kovássy N...  
...v. (Nyiregyháza...  
...Károly), Dr. Di...  
...Károly) és...  
...am főfelügyelője...  
...desdaudaparancs...  
...Dénes szados és...  
...ltak, kik a legna...  
...k a néptelkesít...  
...bizalmat kitűnő...  
...at hettől Györg...  
...dig Géff tábor...  
...a háromheti ta...  
...t a két magas...  
...elismérését fe...  
...felszerelésben a...  
...menet gyakor...  
...alatt fekvő Gu...  
...lt csatározás is...  
...azadnak előjáró...  
...zivatárok, mint...  
...részadot.  
...t az idő; egy...  
...e partokon s oly...  
...en körülöttünk...  
...e egy idyljét él...  
...egette az ame...  
...eszóit, szeretet...  
...nézegette a gyü...  
...tött köveit közt...  
...gyikokat, melyek...  
...szartak tudako...  
...közt töltötte...  
...fogom feledni...  
...tisztes vonásai...  
...nagy szeméből...  
...körött látva es...  
...szeretett. Az em...  
...ez az az as...  
...ki valaha szen...  
...dével, szavának...  
...gésével eserek és...  
...eg? Ceapa jószág...  
...gyöngédség és...  
...gtak most aja...  
...asa nem let vol...  
...asa szerepe miut...  
...k azt gondolni...  
...tete az utolsó, a...  
...e hév nyár, me...  
...zni, az ő utolsó...  
...y szeretet, mely...  
...fogott, megdicső...  
...u megváltak töl...  
...mely emlékeim...  
...nyét, sem azt a...  
...ban nagyok nem...  
...vészetükkel, de...  
...külnek és hódí...  
...ndródi Sándor.

ör csapatát képezték s e felszázaddal együtt a Kondorostól egész Gyugyorig szorították az ellenséget. A tanfolyam eredményét ma délután hirdették ki előttük a 46. honvédszázalaj laktanyájában; este a Bikában bankettet rendeznek.

— A debr. tornaegylet tavaszi mulatsága. A helybeli tornaegylet júniulását a jövő hó 11-én fogja megtartani versenyvívás és tornázással egybekötve a nagyerdei vígadóban. A nagyszabású ünnepélynek kiváló érdekeltet kölcsönöz az ujaban egészen kiegészített választmány amaz intézkedése mely, szerint az ünnepély a lehetőségig zártkörű és intelligens mulatság legyen. Az érdeklődés mely eddig a torna egylet, városunk ezen egyik leg-nemesebb és legezlszerűbb intézménye iránt mutatkozott — agyszólván lanya volt s ez ünnepélyel, melynek tisztajóvedelme az egylet virágzására lesz szentelve, nagy lendületet fog nyerni. A tornaegylet tagjai is mindent elkövetnek, hogy a versenytornázás és vívás által kellemes órákat szerezzenek az ünnepélyen résztvevő közönségnek. A vívási órák napokonként az esteli órákban szorgalmasan folytak Jenev Miklós ur ügyvezető vezetésével mellet az ünnepély, mint eddig, ugy az idén is tanövezgálmossal egybekötött lesz megtartva. Ezek szerint fényesnek ígérkezik, az, s ha az idő kellemetlensége a versenyvívás és tornázás teljesítésében meggátolná is a tornaegylet versenyzőtagjai, a tanövezgálmom mindenestre megfog tartatni.

— A polgári kör politikai, s humoristikus lapjai előrverése f. 29-én délután 3 órakor a körhelyiségben fog megtartatni. Az elnökség.

— Védhímlo oltás. Debreczen szék, kir. város rendőrfőkapitányága által közhírre tétetik, hogy az 1876. évi XIV. törv. czikk 93 §-értelmében az évenként hivatalosan teljesítendő védhímlo oltás rendőrkörületenként, és pedig az első kerületben Dr. Szöke István, a második kerületben és a külső-ségen lakókra nézve Dr. Szántay Károly, a harmadik kerületben Ujházi Károly kerületi orvosok által f. évi május hó 15-én megkezdett, és minden következő vasárnapokon d. u. 2 órakor folytatatni fog. Felhivatnak en nélfogva mindazon szülők és gyermekeket dajkálasban tartók, a kiknek gyermekei és apoltjaik még himlőoltás alatt nem állottak, hogy a fertint időben Dr. Szöke István I-ső kerületi orvosnál Szent-Anna utca 2539. szám alatt, Dr. Szántai Károly II-ik kerületi orvosnál Csapó utca 332. szám alatt és Ujházi Károly III-ik kerületi orvosnál Teleki utca 2166. szám alatt himlő oltás végtet, gyermekeikkel, illetőleg apoltjaikkal jelenjenek meg; a beoltást követő vasárnapon pedig felülvizsgálat végtet, a beoltást teljesítő kerületi orvosnál a gyermeket mutassák be, mivel az ellenkezőleg cselekvők, a már hivatalolt 1876 évi XIV. t. cz 95 §-a értelmében szigoruan meg fognak büntetetni. Boczkó Sámuel s. k. rendőrfőkapitány.

— Színházi előadás a tűzkárosultak részére. Városszerte, sőt a vidék számos ur családjai között is nagy érdeklődéssel várják az ő ének, magánjelenet és életrajzokból álló előadást, melyet a magyar szent korona országai verest kereszt egylete debreczen-városi választmánya az eperjesi, n. királyi és torozskói tűzkárosultak javára f. hó 29-én az az pünkösöd vasárnapja estéjén a városi színházban fog rendezni. A rendezőség, melynek élén a veres-kereszt egyleti választmány elnöke Bethlen Mikó Róza grófnő áll, — gondoskodott hogy az előadás minél élénkebb, változatosabb és sikerütebb legyen. Figyelme kiterjedt arra is, hogy tekintettel a színházban nyári hónapokban uralkodni szokott nagy melegre, az előadás hosszúra ne terjedjen. Az est érdekességét a program minden száma növelni fogja egy vagy más oldalról. Az előképekben Debreczen szép leányai és asszonyai vesznek részt. Az ének számot az operaszínház elsőrangú tagja A brányiné Wein Margit urhölgy fogja betölteni. Cz a n y u g a Emma, a Krecsányi színtársulatának kökedveltségű drámai színésznője valamely magánjelenetet, talán az „Egy boldogtalan asszony“-t fogja bemutatni. A 39. ezred parancsnoka D i e t r i c h ezredes ur a zenekart tekintettel a jótékony célra minden díj nélkül a legnagyobb készséggel ajánlotta fel. Az előadás műsora csak holnap lesz véglegesen megállapítva s így azt még ma nem közölhetjük. A már előjegyzett belépti jegyek Z á d o r Lajos urnál ma kiválthatók, s minthogy az előjegyzések eddigi számából az előadás nagy látogatottságára lehet következtetni, figyelmeztetjük mindazokat, kik ott óhajtanak lenni az élvezetes estén, hogy belépti jegyeikről minél előbb gondoskodjanak Zádor Lajos veres kereszt egyleti pénztárnok piacutcai kereskedésében. Hejyárok: Családi páholy 3 frt, alsó- és közép páholy 5 frt, másodemeleti páholy 3 frt. I. rendű támlásszék 1 frt 20 kr, II. rendű támlásszék 1 frt, földszinti zárt-szék 60 kr, emeleti zárt-szék 50 kr. I. rendű földszinti állóhely 50 kr, II. rendű földszinti állóhely 40 kr, tanuló- és katona-jegy ör mestertől lefelé 30 kr, karzat 20 kr.

A Magyar Testvérek zenekara holnap este Vilmos Lajos sörösarokában fog játszani.

— Uj merénylet a czár ellen. A Wiener Tagblatt nak távirják Odesszából e hó 21-ki kolettel: Az orosz uralkodó-pár Novocserkászkot három nappal előbb hagyta el, mint a programmban előzetesen meg volt

állapítva és a jekaterinoszlávi jubiláris ünnepek helyett Szabasztópiba, az új hadihajó vízre bocsátására és innen Livádiába menő-tétét egészen más uton tört vissza Pétervárra, mint a melyen odautazott. Ez uti prog, rammváltozás okai az a merénylet szolgált, melyet III. Sándor czár ellen Novocserkászkiban e hó 18-án megkísérlettek. E merényleti kísérletről a következő részletet beszélük: Midőn e hó 18-án éjjel a czár a nemesek báljáról nyitott kocsin hazatért a czárné társaságában, a Kreszenszki-boulevardon a közönség köréből egy lövés dördült el. E pillanatban azon a helyen, hol a lövés eldördült, nagy láma keletkezett. Egy fiatal embert, ki revolveréből a czár kocsjára lőtt, a körülállók a földre tepertek s addig ütlegeltek míg eszméletét el nem veszítette s a rendőrök elnem szállították. A fiatal embernek egy éles tört, egy üveg cyanakált és hat éles revolvertöltényt találtak. Hogy ki volt ez a fiatal ember, nem állapíthatták meg. Külsője után ítélve tanuló lehetett.

— Biharmegyei hírek. Biharvármegye f. évi június hó első napján délelőtti rendkívül közgyűlést fog tartani. A gyűlés tárgya: a jövő 1887—1892 ik évi országgyűlést egybehívó királyi meghívó levélnek kihirdetése lesz. — A B e r e t t y ő a r a d á s a. Mint értesülünk, a Berettyó, — a Sárrét e szelidnek ismert vize — szintén kiöntött. A megáradt víz a Szent Jób Csohaj és Farnos községek körül elterülő buza-vetéseket s réteket egészen elöntötte s e részek még hetlőn délelőtti is víz alatt voltak tetemes hátrányt és kárt okozva a községek lakosainak, kik egymástól is elváltak zárva. — Tavaszi mulatságot rendeznek Berettyó-Ujfalu nőtlen fiatal emberei e hó 30-ikán. A rendező bizottság élén Fornszek Béla albiró áll. A névsor a következő: Bieber József, Csanády Géza, dr. Fekete Gyula, Fényes Dezső, Leszky János, Leszky Gyula, Lőrinczi Gyula, Miskolczy Barnabás, Nádányi Miklós, ifj Papp Gergely, Tardy György, Tamássy Géza azonfelül a hadsereg köréből Hajdu hadnagy, Kruckmann János, Darnay főhadnagy, Kutschenbach Sándor, Olasz Elemér tart. hadnagy, Reinle János hadnagy.

— Villám a templomban. Az Arad közepében fekvő Szépfalu bánáti községben hétfőn délelőtti borzasztó szerencsétlenség történt. A déli órákban egy esküvő tartatott a templomban, mely alkalommal a nép azt teljesen megtölté. Ugyanaz időben a község fellett nagy vihar dühöngött. Egy villám a templom tornyába csapott be, minek következtében a torony égni kezdett. A lakosság azonban gyorsan észrevéven a tüzet azt sikerült eloltani. A villám a toronyból a templomba hatva ott az orgonát teljesen megrongálta s a falról a vakolatot leszakította. — Esketési tartások már be voltak végezve, s az eskető pap, Pfeiffauff Károly éppen az o t á r mellett állott s az o t á r t megkerülő nászúpnak a feszületet csókra nyújtotta. — Midőn a villám beütött, éppen egy A m b r ó z y József nevű 13 éves kis leány következett a menetben, ki a villám által találya halva rogyott össze. A népből 7 ember megsebzült s maga az eskető pap is könnyebb sérüléseket szenvedett. Kézfejé egészen megfeketült s egyik lába rövid időre megbénult. Most azonban már teljesen jól érzi magát. Az áldozatul esett kis leányt Várady Ferenc német-sághi esperesplébánus a lakosság nagy részvéte mellett temette el.

— A hernyófészkek elpusztítására a következő igen egyszerű eljárás alkalmazható: Egy könnyen kezelhető rudnak vékonyabb végét kettő kell hasítani, a hasadékba aztán egy darab kén-szalagot illeszteni, a minőt a boros hordók kénézéséül szoktak használni, s ezt meggyújtván, a hernyófészkek alá kell tartani, mire sesterség közben hullanak le a megdöglött hernyók és ez eljárás mellett egy ember egy egész kertet egy nap alatt képes e kártékony férgektől megszabadítani.

### Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.

BUDAPEST máj, 26. Az országgyűlés ülészaka ma délelőtti 11 órakor az előírt ünnepélyességgel bezáratott. A főrendek és képviselők fényes díszmargarban jelentek meg. Pont 11 órakor belépett a király a trónterembe s viharos lelkes élj e n z é s e l fogadtatott. Erre ő felsége helyet foglalt a trónon, s elmondta a trónbeszédet. Mindenekelőtt örömet fejezi ki a trónbeszéd, hogy a lefolyt országgyűlés ernyedetlen szorgalommal munkálkodott. Nem lehetett ugyan minden előre jelzett kérdést megoldani, de mégis sok nagyfontosságú törvény alkotott. Reményétfejezi ki, hogy az új-j á s z e r v e z e t t főrendház teendőit teljes buzgalommal fogja teljesíteni a trón és az állam érdekében. Az országgyűlés tartama meghosszabbítván az újra választandó képviselőház nyugodtabban fogja elintézhetni a megoldatlanul maradt fontos kérdéseket. Felsorolván több fontos törvényt kiemeli, hogy az o r s z á g o s k i á l l i t á s fényes sikerű volt. Sajná-

latát fejezi ki, hogy a közbejött események miatt nem sikerült az államháztartás egyensúlyát ugy helyreállítani, mint akartuk: másrészt azonban örömet fejezi ki a fölött, hogy a kedvezőtlen pénzügyi helyzet daczára is áldozatkészséggel gondoskodtak a trón és a monarchia biztonságáról. A népfelkelési törvény tetemesen emelte véderőnket. Azon lélekemelő egyhangúság melylyel rendelkezésre bocsátották a veszélyiel fenyegetni látszó helyzet közepette a véderők biztositása s a érdekében szükséges összegeket k e t s é g t e l e n ü l bebizonyította, hogy míg velünk együtt önök is a béke megörvését óhajtják, addig ha ez nem volna lehető, szeretett Magyarországnak minden fia vérvél vagyónával készen állana a trón és monarchia megvédésére. — Ez és a kiegyezési kérdések barátságos megoldása nagy támaszt nyújtanak a béke további fenntartására. Végül ő felsége meleg köszönetét nyilvánítja az országgyűlés hazafias, buzgó működéséért és a jelen ülésszakot berekesztetnek nyilvánítja. A trónbeszéd közben viharos éljenzések hangzottak fel.

Páris, május 26. Az „Opera comique“ tegnap este előadás közben leégett. Eddig 19 hallott és 60 sebesültet konstátáltak. A romok alatt még számos halott van. A színház teljesen elpusztult.

PÁRIS, május 28. Freycinet elfogadta a megbízatást az új kabinet alakítására.

Közgazdaság.

Husárak.

Megállapítva bejelentve 1887. Május hó 25-től június 1-ig.

32 kr. Erdei Jánosnál Morgó utca 587 szám alatt.

34—38 kr. Rácz Györgynél Czegléd-utca 2599 sz. alatt.

40 kr. Rácz Györgynél Csapó utca 10 sz. a. Rózsater 10 sz. alatt. Balogh Jánosnál Mester utca 1371 sz. alatt. Erdei Jánosnál Hatvan-utca 1517 sz. a. Erdei Ferencnél Csapó utca 240 sz. a. Bárány utca 2284 sz. a.

42 kr. Nagy Mihálnál P. fia utca 970 sz. a. Gyarmati Istvánnál Varga utca 2238 sz. a.

48 kr. A bárom izr. székben a piacon. Minden többi bejelentett 22 mézarszékében pedig 44 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Debreczen, 1887. május 24.

**Terményárak a debreczeni piacon.**

Debreczen, 1887. május 24. én.

Egy m.-mársa	felső, közép, alsó.
Buza . . . . .	8.40 8.30 8.20
Kétszeres . . . . .	7.00 6.90 6.80
Rozs . . . . .	5.80 5.70 5.60
Arpa . . . . .	5.40 5.30 5.20
Zab . . . . .	5.70 5.60 5.50
Tengeri . . . . .	5.30 5.20 5.10
Köles . . . . .	4.50 4.25 4.00
Burgonya 1 zsák	1.30
100 kl. szalonna	48.00 47.00 46.00
100 kl. háj. . . . .	48.00 47.00 46.00

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Kőbánya, máj, 24. Az üzlet szilárd Magyar. urasági öreg nehéz 47—49 forintig, fiatal nehéz 50—51 frtig, fiatal közép 50—51 frtig, fiatal könnyű 50<sup>1</sup>/<sub>2</sub>—51<sup>1</sup>/<sub>2</sub> frtig, közönséges (szedet) nehéz 47—49 frt, közép 49—50 ft, könnyű 50—51 frt. Szerbiai nehéz 49—49<sup>1</sup>/<sub>2</sub> — közép 50 forint könnyű — frt frt. Hízó egy éves — frt. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adatnak át, vevőn s páronkint három arany vám fejében megterítetnek. — Sertélszáma máj. 22-én volt készlet 94.915 darab, máj. 21. felhajtott 1456 db máj. 22-én elszállított 912 db, máj. 22-én maradt készletben 97,465 db. sertés.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos VÉRTESI ARNOLD.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

### Lilomtej-szappan.

Bergman és társától Drezzában a szept-öt azonnal eltávolítja csodálatos szép fehér arciszint kölcsönöz és igen keilemes szagu. Darabonként 45 kr-ért kapható Dr. Rothschnek Emil gyógyszerárában.

---

### Szövet gyári-raktár

## BEER BERNH. FIA

Brünn, Fröhlichergasse, küld utánvétellel

nyári-kammarant mosható, a legujabb mintákban

Maradék 6<sup>1</sup>/<sub>2</sub> méter tökéletesen 3 fl. elég egy férfi öltönyre csak még a készlet tart Mindenféle szövetek

Minták és árjegyzékek ingyen és portmentesen.

---

### Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsénk egy a n. é közönség, mint t. cz. vevőinkkel tudatni, hogy évek során fenálló

### arany és ezüst neműek

üzletünket a

**SZIKSZAY-féle házba**

Rickl József Zelmos ur fűszerkereskedése mellé tettük át.

A n. é közönségnek magunkat pártoló figyelmébe ajánlvá vagyunk teljes tisztelettel

### Blaui Lipót és fia

ékszerészek

a főtőzsdével szemben.

83.

412. szám.

### ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVAN“ gőzmalom készítményeinek — készpénz fizetés mellett. —

Árak ausztriai értékben

költségmentesen

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN ingyen szákkal.

100 kil	18.—
AB. Asztali dara nagyszemű	17.—
C. Szinte középszerű	17.40
0. Királyliszt	16.80
1. Lángliszt	16.40
2. Montliszt	15.80
3. Zsemlyelisz 1-ső rendű	15.40
4. " 2-od rendű	15.—
5. Fehér kenyérlisz 1-ső rendű	14.20
6. szinte 2-od " "	13.80
7. Közép kenyérlisz 1-ső " "	13.20
8. " 2-od " "	12.—
8 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> Barna " 1-ső " "	9.40
8 <sup>3</sup> / <sub>4</sub> " " 2-od. á 70 kigr.	7.60
9. Lábliszt " " á 70 kigr.	7.—
10 Veres liszt " " á 50 kigr.	4.—
11. Finom korpa zsákkal 50 " "	4.40
12. Durva korpa zsákkal á 50 kigr.	4.—

Dara és liszt 25 klg. zacskóba 100 klg. zacskóval együtt 60 krral drágább.

Debreczen, 1886. Május 15.

Kisebb vételeknél 60 krral drágább.



### Általános eke egészen vas és aczélból

sokkal tartósabbak mint a fagerenda és fakerekek, következő árakban:

3-7" mélyesztők ca. 90 kl. sulyban o. é. frt	33. —
4-8" " " " " " " " " "	95. " " 35. —
6-10" " " " " " " " " "	100. " " 37. —

Előlvágó nélkül minden eke 2 frttal olcsóbb. Szállítótárgonca az utak és ékek kímélésére 6 frt.

### Szórva vető gépek

a vető magvak legegyszerűbb elosztására legnagyobb választékban szolid kivitelben és igen jutányos 150. frttól feljebb benni árban szállít.

Umrath és Társa

gazdasági gépgyára Prag-Bubna. Képes jegyzékek ingyen és bérmentve Főraktár Magyarországra: Budapest, vátzi-kiрут 60. sz. saját czég alatt.

# A stoósi hidegviz-gyógyintézet

Abauj-Torna (azelőtt: Szepes-) megyében, a szomolnok-huttai vasuti állomás 1 órányira, messze elterülő gyönyörű fenyves-erdők mélyében, az északi szelektől tökéletesen védett, ozónteli kies völgyben 2000' a tenger színe felett, páratlan levegőjű klimatikus gyógyhely; különösen: mell- s gyomor bajok, ideggyengeség, csusz és köszvény sápkór, asthma, valamint aranyeres bántalmak és különféle női bajok stb. ellen.

**Évad megnyitás: május 15.**

Füüdőrvos: Dr. Baumerth Gyula,

Szépen berendezett napi szobák 40 krtól 1 frt 40 krig; teljes napi ételmezés 1 frt 30 kr; as elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és Szeptember 1--30-ig tetemesen mérsékelt arak.

Menettérti jegyek 33 1/2% árleengedéssel.

Posta: helyben; távírda állomás 3/4 óra: Szomolnok.

Kivánatra bővebb tudósításokkal, ingyen s bérmentve árjegyekkel szolgál, valamint lakásokra megrendelést elfogad a

**FÜÜDŐ KEZELŐSÉGE.**

## Temetkezési intézet és sirkő raktár.

A kenyér piac tér a Tisza (Degenfeld) házban!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy varga-utca 2247. sz. a. már 14 év óta fennálló:

### TEMETKEZÉSI-INTÉZETÜNKET,

a mai kor kívánalmainak megfelelőleg felszerelve

kenyérpiacz-tér, Tisza (DÉGENFELD) házba

helyeztük át s ugyanott egy

### SIRKŐ RAKTÁRT

rendeztünk be.

Temetkezési intézetünk a legelőnyösebb feltételek mellett teljesíti úgy a legszegényebb mint a legdiszesebb temetéseket s azon helyzetben van, hogy e tekintetben a közönség mindenrendű igényeit kielégíteni képes.

Sirkő raktárunkban nagy választékban találhatók:

syenit-, fekete és szürke gránit-, vörös fehér és kékes márvány- siremlékek gyári áron.

Sirkővek helyreállítása, sirkerítés felállítása, valamint régi kövek felújítása és siratok bevésése a legutányosabb ár mellett eszközöltek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek és sirkő rajzok kívánatra postafordultával megküldetnek.

A n. é. közönség eddigi nagybecsű pártfogását megköszönve ajánljuk szolgálatainkat a jövőre is, biztosítván arról, hogy megelégedésüket jutányos árak és pontos kiszolgálás által kiérdemelni föltörekvünk leend.

Debreczen, 1887. február 1-én

## Debreczeni asztalos egylet.

## Női férfi és gyermek czipő üzlet. az arany csizmához.

Hivatkozva azon engemet mindig nagyobb igyekezetre buzdító bizalomra melyben úgy a helybeli mint a vidéki czipőt vásárló igen tisztelt közönség részesített, értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan berendezett

### női, férfi és gyermek czipő üzletemet

a tavaszi idényre a legjobb anyagból készült árukkal szereltem fel, a melyeket jutányos árak felszámítása mellett bocsátok tisztelt vevőim rendelkezésére. Egyidejűleg értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan berendezett, nagyszabású műhelyem részere — hol is mindenféle női férfi és gyermek czipő és csizmaárukat a legjobb anyagból a legrovidebb idő alatt elkészítették, úgy szinte javításokat a legcsinosabban kiállítatok — sikerült oly kitűnő hazai munka erőket megnyernem kiknek készítményei úgy a főváros, mint a külföld legfinomabb készítményeivel a versenyt kiállják: A n. é. közönség nagybecsű bizalmát és pártfogását magamnak továbbra is kérve maradtam

kiváló tisztelettel

**FALK OTTO**

az arany csizmához

főpiacz a városháza épületében.



Eggenbergi, Grác mellett (Steierország.)

## Vizgyógyintézet

nagy magaslaton fekvő fenyő-erdővel körítve, gyönyörű kilátással Grác és környékére, egész éven át meg van nyitva. Prospectus kívánatra ingyen az igazgatóság által.

Füüdőrvos: Dr. J. ANCA.

Friss fenyőfa-kivonát, egy üveg (két füüdüre elegendő) 40 kr.



== Vier Sprachen in „Einer“ Zeitung! ==  
== Ein Schatz für jede Bibliothek als „Zeitspiegel“. ==  
Sachner's Internationale Humoristische Revue.

### Perlen des Humors

der Deutschen, französischen, englischen u. italienischen Tagesliteratur, in der Originalsprache aus mehr denn 200 Zeitungen etc. gesammelt. Zweimal monatlich 16 Seiten Gross-Folio.

Preis incl. Zusendung: pro Jahr 2 fl., halbjährig 4 fl.

Salon-Ausgabe: Superfeines Papier mit eleganter Sammel-Mappe pro Jahr 12 fl., Quartal 3 fl.

Redaction und Administration: Wien, Giselstrasse 4.

Bestellungen durch alle Postämter.

3692

1887.

## Hirdetmény.

A vízjogról szóló 1885. évi XXIII. t. cz. 191 §-a értelmében felhívom a Hajdúvármegye területén létező azon vízművek és vízhasználati jogosítványokra tulajdonosait kik a jogosítványok vonatkozó engedélyt, s illetve a 20 évi háborítlan gyakorlat igazolását a mult évi 5472 sz. a. kibocsátott hirdetmény folytán f. évi február 1-ig nálam be nem jelentették, hogy 6 hónap alatt vagyis 1887 évi november hó 20-ig (bezárólag) az engedélyért folyamodjanak, különben jogosítványuk elenyészettnek tekintetiks vízműveik felett a hatóság intézkedik.

Megjegyeztetik hogy az engedély elnyerése czéljából benyújtandó beadványok és egyéb iratok a vízjogi törvény 191 §-ának második bekezdése értelmében bélyegilleték mentesek.

A folyamodási kötelezettség minden hatósági engedélyre szoruló vízmunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesítési iparvállalatokra, továbbá nyilvános és magán vízvezetésekre, nyilvános és magán csatornákra, védgátakra és zsilipekre egyformán vonatkozik.

Kelt Debreczenben 1887 május 20.

Fekete Sándor m. k.

főjegyző

alispán helyett.

3136

1887.

## Hirdetmény.

A vízjogi törvény 1885 évi XXIII. t. cz. 191 §-sa értelmében felhívom a város területén létező azon vízművek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait, kik a jogosítványokra vonatkozó engedélyt, illetve a 20 évi háborítlan gyakorlat igazolását a n. é. évi szeptember 6-ról 6112/1886 sz. a. kibocsátott hirdetmény folytán folyó évi február 1-éig nálam be nem jelentették, hogy 6 hónap alatt vagy is folyó 1887 évi november 20-ig (bezárólag) az engedélyért folyamodjanak, különben jogosítványuk elenyészettnek tekintetiks, s vízműveik felett a hatóság intézkedik.

Megjegyeztetik, hogy az engedély elnyerése czéljából benyújtandó beadványok és egyéb iratok a vízjogi törvény 191 §-ának második bekezdése értelmében bélyeg és illetékmentesek.

A folyamodási kötelezettség minden hatósági engedélyre szoruló vízmunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési lecsapolási, ármentesítési, ipari vállalatokra, továbbá nyilvános és magán vízvezetésekre, nyilvános és magán csatornákra, védgátakra és zsilipekre egyaránt érvényes.

Kelt Debreczenben 1887 május 16.

Simonffy Imre.

kir. tanácsos. polgármester.

## ÚJ BUTORRAKTÁR

főter, 1581., Komlóssy-féle ház, a nagytemplom közelében.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint.

kárpitós üzletemet

tetemesen megnagyobbítottam, és ezzel kapcsolatosan

## BUTORRAKTÁRT

is rendeztem be, hol fényes, csinos és legjobban legtöbbnyire helyben készült butorokat tartok raktáron, melyet annyal inkább bátorodom ajánlani, mivel a bécsi és pesti munkákkal bátran kiállják a versenyt.

Nevezetesen:

2 ajtós sifonokat,

1

Magas ágyakat aufsatztal,

Kredenzeket,

Kanapé asztalokat,

saját készítményű garnitúráimat a legnagyobb választékban,

Balzac és Ottománokat,

Féder matrácokat,

Ocska butorokat a legújabb divat szerinti behúzásra

ugymint minden a kárpitós szakmába vágó megrendelést a leggyorsabb és legpontosabb kiszolgálást mellett eszközölök.

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedez

tisztelettel

**Kiss Sándor**

kárpitós

főter 1581., a Vecsey-ház mellett.